

Obsah

Úvod	16
Kapitola I. Charakteristika veřejné výzkumné instituce a výsledků její činnosti	17
1 Veřejná výzkumná instituce	17
2 Výsledky činnosti veřejné výzkumné instituce	18
3 Informační systémy výsledků vědecké činnosti	19
3.1 Informační systém výzkumu vývoje a inovací (IS VaVal)	19
3.2 Rejstřík informací o výsledcích (RIV)	19
3.3 Evidence výsledků vědecké práce v Akademii věd České republiky (ASEP)	20
4 Zvláštní úprava výsledků duševní činnosti zaměstnanců v obecně závazných právních předpisech	20
5 Vnitřní předpisy o způsobu nakládání s výsledky duševní činnosti ...	21
6 Autorská díla ve veřejné výzkumné instituci	21
Kapitola II. Autorské dílo jako předmět práva autorského	23
1 Autor díla	23
2 Díla chráněná autorským zákonem	23
2.1 Autorská díla dle § 2 odst. 1 AZ	24
2.2 Díla chráněná dle § 2 odst. 2 AZ	24
2.2.1 Počítačový program	24
2.2.2 Databáze	24
2.2.3 Fotografie	25
2.3 Díla souborná dle § 2 odst. 5 AZ	26
2.4 Díla vzniklá tvůrčím zpracováním díla jiného dle § 2 odst. 4 AZ ..	27
3 Výsledky duševní činnosti, které nepoživají ochrany dle autorského zákona	27
3.1 Výluky z ochrany autorského práva	27
3.2 Výluky z ochrany autorského práva ve veřejném zájmu – úřední díla	28
4 Vznik práva autorského	29
4.1 Neformální princip vzniku ochrany	29
4.2 Formální princip vzniku ochrany	29
4.3 Copyrightová doložka	29

Kapitola III. Zaměstnanecké dílo	31
Část 1. Právní úprava zaměstnaneckého díla	31
1 Srovnání současné právní úpravy s předchozími právními úpravami autorského zaměstnaneckého díla.....	31
1.1 Autorský zákon č. 115/1953 Sb.	31
1.2 Autorský zákon č. 35/1965 Sb.	32
1.3 Autorský zákon č. 121/2000 Sb.	32
2 Důvod zvláštní úpravy zaměstnaneckého díla v autorském zákoně.....	33
3 Mezinárodní předpisy.....	33
Část 2. Zaměstnanecké dílo – pojem dle autorského zákona	34
1 Zaměstnanecké dílo – institut upravený autorským zákonem.....	34
2 Definice zaměstnaneckého díla dle § 58 odst. 1 AZ.....	34
3 Autorská díla považovaná za díla zaměstnanecká	35
3.1 Autorská díla dalších osob, na které se vztahuje režim zaměstnaneckých děl	35
3.2 Fiktivní zaměstnanecká díla	35
3.3 Kolektivní dílo dle § 59 AZ	36
Část 3. Instituty upravené zákoníkem práce	37
1 Druhy pracovněprávních vztahů.....	37
2 Závislá práce dle zákoníku práce.....	38
3 Díla vytvořená zaměstnancem v rámci pracovněprávního vztahu	38
3.1 Díla chráněná autorským zákonem.....	38
3.2 Díla ostatní, nemající charakter děl autorských	39
Kapitola IV. Dispozitivní úprava zaměstnaneckého díla	40
1 Možnost sjednání odchylné úpravy výkonu práv k zaměstnaneckému dílu dohodou stran.....	40
2 Úprava nakládání se zaměstnaneckým dílem ve vnitřním předpise zaměstnavatele	40
3 Možnost volby odchylné úpravy výkonu práv k zaměstnaneckému dílu v praxi zaměstnavatelů	41
Kapitola V. Výkon osobnostních autorských práv zaměstnavatelem	43
1 Souhlas autora – vyvratitelná právní domněnka	43
2 Výčet osobnostních práv autora vykonávaných zaměstnavatelem ...	43
3 Právo zaměstnavatele na zveřejnění díla	44

3.1	První zpřístupnění díla veřejnosti	44
3.2	Oprávněné zpřístupnění díla veřejnosti	45
3.3	Pojem „veřejnost“	45
3.4	Užití zaměstnaneckých děl zaměstnavatelem bez přístupu veřejnosti	46
3.5	Zpřístupnění díla veřejnosti na webových stránkách zaměstnavatele	46
4	Právo zaměstnavatele na úpravy díla	47
5	Právo zaměstnavatele na zpracování díla včetně překladu	47
6	Právo na spojení díla s jiným dílem	48
6.1	Souhlas autorů ke spojení děl	48
6.2	Spojení děl zaměstnavatelem	48
7	Právo zaměstnavatele na zařazení díla do díla souborného	49
8	Právo na uvádění díla na veřejnost pod jménem zaměstnavatele	50
8.1	Uvedení jména autora díla	50
8.2	Evidence zaměstnaneckých děl a jejich autorů	51
9	Právo na dokončení nehotového díla zaměstnavatelem	52
9.1	Přípustnost uplatnění práva zaměstnavatele	52
9.2	Zásah do osobnostních práv autora	52
9.3	Skončení právního vztahu se zaměstnavatelem před dokončením díla	52
9.4	Dokončení díla zaměstnavatelem pro důvodné obavy, že autor dílo nedokončí řádně nebo včas	54
10	Trvání osobnostních autorských práv zaměstnance	54

Kapitola VI. Výkon autorských majetkových práv zaměstnavatelem 56

Část 1. Právo dílo užít (§ 12 odst. 1 AZ) 56

1	Vymezení pojmu	56
---	----------------	----

Část 2. Užití díla bez svolení autora či jiného oprávněného vykonavatele práv k dílu 56

1	Užití volných děl	56
2	Volné užití a zákonné licence	57
2.1	Bezúplatnost užití	57
2.2	Tříkrokový test	58

Část 3. Citační licence, knihovní licence a problematika osiřelých děl 58

1	Užití díla v rámci tzv. citací (§ 31 AZ)	58
---	--	----

2	Využití knihovní licence (§ 37 AZ)	60
3	Problematika užití osiřelého díla	61
3.1	Pojem osiřelého díla (§ 27a AZ)	61
3.2	Důsledné vyhledávání	62
3.3	Seznam informačních zdrojů pro vyhledávání autora	62
3.4	Licence k užití osiřelého díla (§ 27a AZ)	63
Část 4. Omezení rozsahu práv autora k počítačovému programu (§ 66 AZ)		64
Část 5. Právo výrobce prvotního záznamu audiovizuálního díla k užití tohoto díla (§ 63 odst. 3 AZ)		64
1	Pojem díla audiovizuálního (AVD) a díla audiovizuálně užitého	64
1.1	Audiovizuální dílo	64
1.2	Dílo audiovizuálně užitý	65
2	Právo výrobce prvotního záznamu AVD k užití díla	65
Část 6. Dílo vytvořené na objednávku a soutěžní dílo (§ 61 AZ)		66
1	Dílo vytvořené na objednávku	66
2	Dílo soutěžní (§ 61 AZ)	67
2.1	Pojem	67
2.2	Právní předpisy upravující veřejnou soutěž	67
Kapitola VII. Užití díla veřejnou výzkumnou institucí		68
1	Bez svolení autora díla	68
2	Na základě svolení uděleného licenční smlouvou	68
3	Možnosti užití autorského díla zaměstnance	69
Kapitola VIII. Jednotlivé způsoby užití autorského díla zaměstnavatelem		70
1	Právo zaměstnavatele na rozmnožování díla	70
2	Právo zaměstnavatele na rozšiřování díla (zpřístupňování díla v hmotné podobě)	71
2.1	Právo zaměstnavatele vydat dílo	72
3	Právo zaměstnavatele na pronájem díla	73
4	Právo zaměstnavatele na půjčování díla	73
5	Právo zaměstnavatele vystavovat dílo	74
6	Právo zaměstnavatele na sdělování díla veřejnosti (zpřístupňování díla v nehmotné podobě)	76
6.1	Způsoby sdělování díla veřejnosti	76

6.1.1	<i>Problematika sdělování díla zaměstnancům počítačovou sítí zaměstnavatele</i>	77
6.1.2	<i>Zpřístupnění díla po síti zaměstnancům zaměstnavatele s vyloučením veřejnosti</i>	77
6.1.3	<i>Zpřístupňování díla veřejnosti zaměstnavatelem prostřednictvím počítačové nebo obdobné sítě</i>	79
6.1.3.1	Webové stránky veřejné výzkumné instituce.	79
6.1.3.2	Jednotlivé způsoby sdělování zaměstnaneckých děl veřejnosti na vyžádání prostřednictvím počítačových sítí.	80
6.2	Živé provozování díla a jeho přenos	81
6.3	Provozování díla ze záznamu a jeho přenos	81
6.4	Vysílání rozhlasem nebo televizí	82
6.5	Přenos rozhlasového nebo televizního vysílání.	82
6.6	Provozování rozhlasového či televizního vysílání.	82
7	Právo zaměstnavatele přihlásit autorské zaměstnanecké dílo jako svou ochrannou známku nebo jako průmyslový vzor	82
Kapitola IX. Trvání autorských majetkových práv k dílu (§ 27 AZ)		84
1	Obecná doba trvání autorských majetkových práv (§ 27 odst. 1 AZ)	84
2	Zvláštní úprava trvání majetkových práv k některým dílům (§ 27 odst. 2 až 7 AZ)	84
3	Počátek doby rozhodné pro počítání času trvání práv	86
4	Dědění autorských majetkových práv k dílu	86
4.1	Smrt fyzické osoby	86
4.2	Zánik právnické osoby	87
4.3	Nakládání s autorským dílem více dědici	87
4.4	Trvání autorských majetkových práv a lhůty pro uplatnění těchto práv – rozlišení pojmů	87
5	Právní důsledky uplynutí doby trvání majetkových práv k dílu	88
5.1	Volná díla	88
5.2	Zjišťování údajů o oprávněných nositelích autorských majetkových práv k dílu	88

Kapitola X. Trvání výkonu práv zaměstnavatele k zaměstnaneckému dílu .....

1	Výkon majetkových práv po skončení pracovněprávního vztahu	89
2	Výkon práv zaměstnavatelem po smrti autora	89
3	Výkon práv k zaměstnaneckému dílu není předmětem dědictví	89

4	Postoupení výkonu práv jiné osobě	90
5	Přechod práva k výkonu práv k zaměstnaneckému dílu na jinou osobu	90
5.1	Prodej podniku – koupě závodu	90
5.2	Přechod výkonu práv při zrušení veřejné výzkumné instituce bez likvidace	91
5.3	Přechod výkonu práv při zániku veřejné výzkumné instituce bez právního nástupce	92

Kapitola XI. Nečinnost zaměstnavatele při výkonu majetkových práv k dílu	93
1 Právo autora na poskytnutí licence	93
2 Důsledky nečinnosti pro zaměstnavatele	93
3 Uzavření licenční smlouvy mezi autorem a nečinným zaměstnavatelem	94
4 Nahrazení souhlasu zaměstnavatele soudem	94
5 Důsledky uzavření licenční smlouvy pro další výkon práv zaměstnavatele k dílu	95
6 Srovnání s úpravou odstoupení autora pro nečinnost nabyvatele licence dle NOZ	95

Kapitola XII. Právo autora zaměstnaneckého díla na přiměřenou dodatečnou odměnu	96
1 Odměna za vytvoření autorského díla je zahrnuta do odměny za práci dle ZP	96
2 Dodatečná odměna při zjevném nepoměru odměny za práci k hospodářskému významu díla pro zaměstnavatele	96
3 Dispozitivní právní úprava	97
4 Výjimky z práva zaměstnance na dodatečnou odměnu v případě některých děl	97
5 Právo autora na dodatečnou odměnu není pracovněprávním nárokem	97

Kapitola XIII. Agenturní zaměstnání	98
1 Režim zaměstnaneckých děl vytvořených agenturním zaměstnancem pro veřejnou výzkumnou instituci	98
2 Pojem agenturního zaměstnávání	98
3 Obsah a náležitosti dohody s agenturou práce	99
4 Statut agentury práce na základě zvláštního povolení uděleného MPSV	99

Kapitola XIV. Ochrana práva autorského	100
1 Osoby aktivně legitimované k užití prostředků ochrany	100
1.1 Autor	100
1.2 Jiný nositel či vykonavatel autorských majetkových práv k dílu	100
2 Jednotlivé právní prostředky ochrany proti porušování autorských majetkových práv vykonávaných zaměstnavatelem	101
2.1 Právní prostředky ochrany dle § 40 odst. 1 písm. b) až d) AZ ...	101
2.2 Právo na informace od celních orgánů a orgánů statistické služby (§ 42 AZ)	102
2.3 Právní obrana proti obcházení technických prostředků ochrany a odstranění či změně elektronické informace o správě práv k dílu (§ 43 a 44 AZ)	102
2.4 Ochrana názvu a vnější podoby díla (§ 45 AZ)	103
2.5 Klamavé označení zboží nebo služby	103
3 Ochrana veřejné výzkumné instituce proti zásahům do výkonu jejích práv k zaměstnaneckému dílu	104
 Kapitola XV. Promlčení práv	 105
Část 1. Autorská osobnostní práva k dílu	105
1 Obecná zásada nepromlčitelnosti autorských osobnostních práv ...	105
2 Promlčení práva autora na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu	105
2.1 Délka subjektivní promlčecí lhůty	106
2.2 Nedostatek věcné legitimace k podání žaloby zaměstnavatelem	106
 Část 2. Promlčení autorských majetkových práv	 106
1 Obecná délka promlčecí lhůty	106
2 Délka promlčecí lhůty k uplatnění práv na náhradu škody a bezdůvodného obohacení	107
2.1 Subjektivní promlčecí lhůta	107
2.2 Objektivní promlčecí lhůta	107
3 Přechodná ustanovení pro počítání promlčecích lhůt	108
 Kapitola XVI. Příslušnost soudů k rozhodování sporů v oblasti autorských práv	 109
1 Věcná příslušnost soudu	109
2 Místní příslušnost soudu	109

Kapitola XVII. Správní a trestní delikty v oblasti autorského práva	110
1 Správní delikty dle autorského zákona (§ 105a až 105c AZ)	110
2 Trestné činy v oblasti porušování autorského práva	111
2.1 Trestný čin porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi (§ 270 TZ)	111
2.2 Trestný čin padělání a napodobení díla výtvarného umění (§ 271 TZ)	112
Kapitola XVIII. Působnost autorského zákona	113
1 Princip teritoriality	113
2 Princip personality	113
3 Ochrana cizích státních příslušníků	114
4 Uplatnění režimu § 58 AZ na autorská díla cizích státních příslušníků	115
Kapitola XIX. Průmyslověprávní ochrana výsledků duševní činnosti . . .	115
1 Formální princip vzniku ochrany	115
2 Předpisy upravující režim nakládání s díly zaměstnanců v oblasti průmyslových práv	115
3 Základní charakteristika předmětů ochrany	116
3.1 Patent	116
3.2 Zlepšovací návrh	116
3.3 Průmyslový vzor	116
4 Zvláštní úprava nakládání s výsledky činnosti zaměstnanců	117
Kapitola XX. Licence k užití autorských děl dle úpravy v občanském zákoníku	118
1 Úvod	118
2 Právní úprava licenční smlouvy v českých právních předpisech	119
3 Licence k užití autorských děl dle občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. (NOZ)	119
4 Uzavření licenční smlouvy	120
4.1 Zvláštní způsob uzavírání licenčních smluv k předmětům chráněným autorským zákonem	120
5 Základní ustanovení o licenci k užití autorských děl (§ 2371 a násl. NOZ)	122
6 Známé způsoby užití autorského díla	122
6.1 Starší licenční smlouvy a Internet	122
7 Časový, množstevní a teritoriální rozsah užití díla	123
8 Výhradní licence	124

8.1	Požadavek písemné formy smlouvy	124
8.2	Dodatečné zhojení nedostatku písemné formy	124
8.3	Relativní neplatnost licenční smlouvy	125
8.4	Doporučení k uzavírání smluv ve veřejné výzkumné instituci písemnou formou	125
9	Důsledky absence smluvního ujednání o výhradnosti licence	125
9.1	Obecné pravidlo pro všechny licenční smlouvy	126
9.2	Zvláštní ustanovení pro licenční smlouvu nakladatelskou	126
10	Pojem periodická a neperiodická publikace (tisk)	126
11	Nevýhradní licence	127
11.1	Nevýhradní licence k užití zaměstnaneckých autorských děl ..	127
11.2	Smíšené licenční smlouvy	127
12	Podlicence	127
12.1	Poskytnutí podlicence (§ 2363 NOZ)	127
12.2	Postoupení licence (§ 2364 NOZ)	128
13	Převod licence	128
14	Licenční odměna (§ 2366 NOZ)	129
14.1	Úplatnost či bezúplatnost poskytnutí licence dle NOZ 129	129
14.2	Dodatečná odměna (§ 2374 NOZ)	129
15	Omezení nabyvatele licence (§ 2375 NOZ)	130
15.1	Omezení nabyvatele při změnách označení autora či názvu díla	130
15.2	Zásahy do díla a změny díla prováděné nabyvatelem licence ..	130
16	Odstoupení od smlouvy pro nečinnost nabyvatele (§ 2378 NOZ)	131
16.1	Úvodem	131
16.2	Důvody pro odstoupení od smlouvy	131
16.3	Časové vymezení možnosti odstoupit od smlouvy	131
16.4	Účinky odstoupení od smlouvy	132
	16.4.1 <i>Odstoupení od smlouvy autorem bez nutnosti dodržení lhůty k odstoupení</i>	132
16.5	Právo na odměnu autora v případě jeho odstoupení od smlouvy	132
	16.5.1 <i>byl-li nabyvatel licenci povinen využít</i>	132
	16.5.2 <i>nebyl-li nabyvatel povinen licenci využít</i>	132
17	Odstoupení od smlouvy pro změnu přesvědčení autora (§ 2382 NOZ)	132
18	Zánik licence dle § 2383 NOZ	133
19	Další důvody zániku licence	134
20	Licenční smlouva nakladatelská (§ 2384 a násl. NOZ)	134
20.1	Aplikace právní úpravy dle NOZ	134

20.2	Pojem licenční nakladatelské smlouvy	134
20.3	Uzavírání licenčních nakladatelských smluv v praxi vědeckých výzkumných institucí	135
20.4	Kombinace licenčních smluv	135
21	Forma uzavření licenční nakladatelské smlouvy	135
22	Autorské korektury (§ 2385 NOZ)	136
23	Zánik licence při rozebrání rozmnoženin díla (§ 2386 NOZ)	136
Přílohy		139
1	Zákon č. 121/ 2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)	141
2	Výňatek z občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. § 2358 až 2389	224
3	Zákon č. 35/1965 Sb. o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon)	234
4	Zákon č. 115/1953 Sb. o právu autorském (autorský zákon)	253
	Přehled použité literatury a informačních zdrojů	282